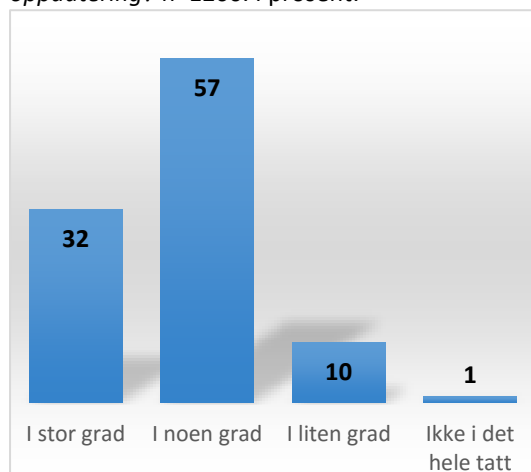

Behov for bedre faglig oppdatering hos bønder

Det er et stort potensial hos bøndene for å bli bedre faglig oppdatert. Dette viser tall fra den nasjonale spørreundersøkelsen Trender i norsk landbruk 2016, som Bygdeforskning har gjennomført.

Spørsmål: I hvilken grad mener du at du som næringsutøver får dekket dine behov for faglig oppdatering? n=1260. I prosent.

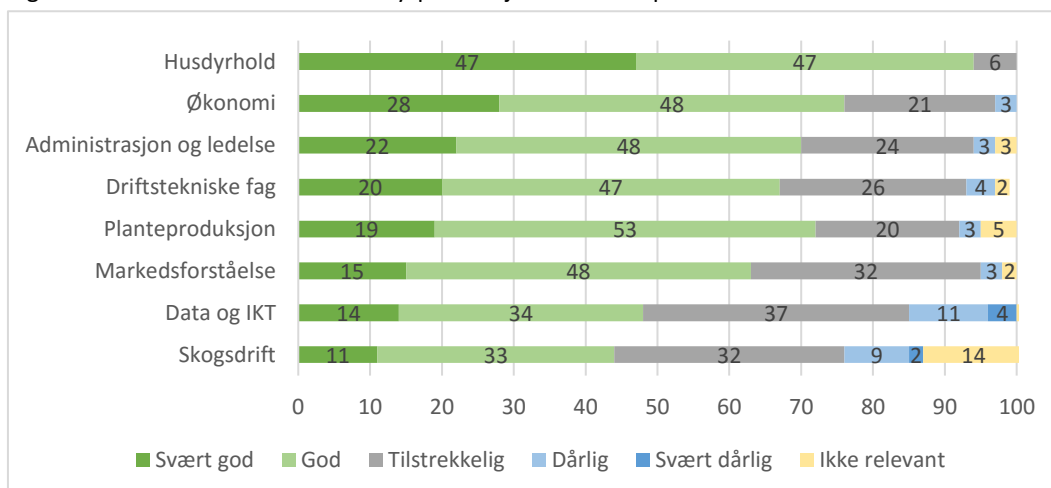
Undersøkelsen viser at 32 prosent av bøndene mener de i stor grad får dekket sine behov for faglig oppdatering som næringsutøvere, mens 57 prosent oppgir at de i noen grad får dekket sine behov for faglig oppdatering.

Faglig oppdatering hos bøndene er blant annet avhengig av bondens grunnkompetanse, bondens muligheter og interesse for å holde seg oppdatert, tilgangen på faglig oppdatering og kvaliteten på dette. Melkeprodusenter skiller seg sterkest fra andre produsenter ved at de i større grad opplever at de får dekket sine behov for faglig oppdatering, 46 prosent svarte i stor grad.

Husdyrbonden er best på husdyr

Vi har sett nærmere på hvordan husdyrbønder vurderte sin egen kompetanse på ulike fagfelt.

Spørsmål: Hvordan vurderer du kompetansen du/dere har på gårdsbruket innenfor følgende områder? Viser fordeling for bønder som driver med husdyrproduksjon. n= 856. I prosent.

Oversikten for husdyrbønder viser at det er flere fagfelt hvor det er behov for å styrke kompetansen. Dette gjelder særlig planteproduksjon og data/IKT. Ikke overraskende er husdyrhold det området disse bøndene vurderte å ha best kompetanse på. Videre fulgte økonomi, administrasjon og ledelse, driftstekniske fag, etterfulgt av planteproduksjon. Under halvparten av husdyrbøndene mente de hadde god eller svært god kompetanse innen data og IKT.

Andelen bønder med landbruksutdanning øker

Andelen bønder med landbruksfaglig utdanning på videregående eller høyere nivå øker. I 2016 hadde 48 prosent av bøndene landbruksfaglig utdanning. Tilsvarende andel var i 2002 på 40 prosent. De siste årene er det særlig andelen med landbruksfaglig utdanning fra videregående skole som har økt.

Bønder med landbruksfaglig utdanning får i større grad dekket sine behov for faglig oppdatering i det daglige enn de uten slik utdanning. Blant de med landbruksfaglig utdanning var det 40 prosent som rapporterte at de fikk dekket behovet for faglig oppdatering i stor grad, mens kun 24 prosent av de uten landbruksfaglig utdanning fikk dekket behovet i samme grad.

Muligheten og kanskje interessen for å holde seg oppdatert kan ha sammenheng med hvor stor del av inntekta som kommer fra gårdsdrifta. Det er en tendens til at jo større andel av inntekta i husstanden som kommer fra gården, jo større grad opplever bonden å være faglig oppdatert.

Jordbruket er en næring hvor kompetanse er viktig for blant annet å oppnå gode økonomiske resultater. Tallene fra denne undersøkelsen viser at det fortsatt er mye å gå på for å styrke kompetansen. Kompetanse er sammensatt av kunnskap, ferdigheter, evner og holdninger. Noe kan læres gjennom utdanning, men mye må erfares. Det er samspillet mellom alt dette som utgjør den samla kompetansen hos bonde, rådgiver, forsker og andre som er knyttet til sektoren.

Bonden har selv ansvaret for å holde seg faglig oppdatert og benytte de kildene som er tilgjengelige, men undersøkelsen viser at bare en tredel synes de i stor grad holder seg faglig oppdatert. Det er grunn til å tro at for å få til forbedring må bonden prioritere faglig utvikling høyere i en travel hverdag, og rådgivere og forskere må bli enda bedre til å gjøre faglig stoff tilgjengelig på en forståelig måte. I dette bildet har landbruksfaglig utdanning hos bonden en positiv virkning.

Kontaktperson:

Egil Petter Stræte, seniorforsker,
Norsk senter for bygdeforskning
+47 416 38 118

egil.p.strate@bygdeforskning.no

Alexander Krogsrud Thanem,
Forskningsassistent, Norsk senter for
bygdeforskning
+47 73 82 01 80

alexander.thanem@bygdeforskning.no

Finansiering:

Forskningsmidlene
for jordbruk og matindustri

Samt fra TINE, Nortura, Norsk landbruksrådgiving, Felleskjøpet Agri og Midt-norsk samarbeidsråd for landbruket (Grønn forskning), Fylkesmennene i Møre og Romsdal, Sør- og Nord-Trøndelag.

Se mer info: <http://kompetentbonde.no/>

Fakta om Trender i norsk landbruk

Trender i norsk landbruk (Trendundersøkelsen) er en spørreundersøkelse blant norske gårdbrukere som gjennomføres av Norsk senter for bygdeforskning hvert annet år. Første gang i 2002. Undersøkelsen er initiert av Bygdeforskning.

Norsk senter for bygdeforskning

Universitetscenteret Dragvoll, N-7491 Trondheim
Besøksadresse: Idrettsbygget, Loholt allé 81
Telefon: 73 82 01 60,
post@bygdeforskning.no, www.bygdeforskning.no